

תפקיד האחות

מדינות רבות מחפשות פתרון כיצד ניתן לשפר את מתן הטיפול הרפואי על-ידי תפקידיהם של אנשי הרפואה, כולל האחים והאחיות. פיתוחם של תפקידים מתקדמים יותר עבור אנשי צוות הסיעוד עשויים לשפר את נגישות הטיפולים הרפואיים והפחתת השימוש ברופאים. מחקרים מראים כי הסמכתם של אחים ואחיות לתפקידים רפואיים מתקדמים, מניבים את אותה איכות בטיפול כפי שרופאים היו מטפלים, כולל טיפול במחלות זוטורות וכלה במעקב וביקורות רפואיות. עוד מראים המחקרים כי מידת שביעות הרצון מצד המטופלים גבוהה יותר כאשר אח או אחות מטפלים בהם, וזאת מכיוון שהם נוטים להשקיע יותר זמן בכל מטופל ולספק לו את המידע והיעוץ להם הוא זקוק. הרחבת תפיסת תפקיד האחות נעשית על-ידי מתן הכשרות ואימונים בכדי לספק את הכישורים הנדרשים (Delamaire and Lafortune, 2010).

בכדי ליישם תוכנית זו ולהתמקצע בענף הסיעוד, על האחות לעיין בספרות המקצועית. מחקרים שבדקו את מידת ואופן שימוש האחים והאחיות בספרות מקצועית רפואית, מצאו כי אנשי הצוות לא ידעו כלל כיצד להתמצא בחומר הרב, ובכך טיפולם היה פחות טוב מכפי שניתן היה יכול להיות. סביר כי אח או אחות ייעזרו באחד מעמיתיהם לעבודה כאשר הם זקוקים ליעוץ במתן טיפול רפואי, וזאת במקום לעשות שימוש בכתבי-עת מדעיים או חומר רפואי כתוב אחר. על-כן יש צורך באחיות אשר יתנו יעוץ על סמך מחקרים רפואיים. תפקיד מוביל זה בתחום הסיעוד טומן בחובו אחריות רפואית, מחקרית וחינוכית, וזאת בכדי לסייע לצוות האחים והאחיות לתת מענה רפואי טוב יותר למטופלים (Currey et.al, 2011).

מחקר שנערך על-ידי Van Dijk ו-Brodsky (2008) ואשר בדק את עמדות הרופאים בישראל כלפי הרחבת סמכויות האחות, העלה תוצאות מעורבות. אומנם רוב הרופאים רואים בחיוב את הרחבת סמכויות הצוות הסיעודי, אך יחד עם זאת רובם עדיין מאמינים כי יש להשאיר בידי הרופאים היבטים מסויימים, כמו למשל אבחון, מתן מרשמים לתרופות, התערבות טיפולית וכדומה. למרות אי-שביעות הרצון מצד הרופאים לתהליך הענקת סמכויות מוגברות לאחים ואחיות, הסיעוד בישראל נחל הצלחה משמעותית בסוגייה זאת, אך הוא עדיין מפגר במעט מאחורי מדינות מערביות מפותחות, שם תפקיד האחות זוכה לעדנה מחודשת וצובר סמכויות מרובות (גרינברגר ו-ווילהלם, 2014).

דיונים אודות מקצוע הסיעוד נוטים להתמקד בטיפול, חמלה וחשיבות הכבוד אותו מעניקים האחים והאחיות למטופלים. אי-לכך, פעמים רבות נוטים להתעלם מהידע המקצועי הרב בו אווזים אנשי מקצוע הסיעוד. יתכן כי הדבר נובע מהראייה ההיסטורית של האנשים כלפי מקצוע זה. בעבר, הסיעוד השתייך בעיקר למסדרים דתיים והדבר לא חייב ידע נרחב או יכולות יוצאות דופן ומקצוע זה לא התבסס

על תנועות ואגודות מדעיות. הסיעוד בעידן המודרני חווה שינויים מרחיקי לכת וכיום הוא ובעלי ההסמכה לעסוק במקצוע זה זוכים לעדנה מחודשת, שכן כיום הוא נלמד במוסדות להשכלה גבוהה והוא משתייך לתחומי המחקר המדעיים והרפואיים. ישנה חשיבות שאחים ואחיות יערערו על הידע וההיגיון שעל בסיסו הם עובדים, ובכך הם יחפשו כיצד ניתן להשיג טיפול מיטבי במטופלים. לאחים ולאחיות תפקיד חשוב מאוד בסיעוד המודרני במתן סיוע רפואי מקצועי, וזאת על-ידי רכישת ידע ומיומנויות שפעם היו נחלתם הבלעדית של צוות הרופאים (Fawcett and McCulloch, 2014).

היצר הסיעודי ניכר אצל האחיות כאשר הן נדרשות לטפל ולדאוג לרווחתם של מטופלים וחולים. במחקר שנערך ב-2014 ובחן את מידת ההגנה וההתמיכה להם זוכים חולים מצד אחים ואחיות, נמצא כי לאנשי הצוות יש תחושת אחריות גבוהה מאוד עבור מטופליהם הפגיעים, והם התאמצו לשמור עליהם מפני כל פגע אשר עלול להופיע ולהשפיע על בריאותם. האחיות המשתתפות במחקר זה הוכיחו יוזמה ודריכות בזיהוי ובמניעת סכנות המאיימות על המטופלים. מחקר זה מדגיש את חשיבות תפקיד האחיות בחיפוי על אנשי צוות פחות מנוסים מבחינה סיעודית. אחים ואחיות פחות מנוסים לא יתנו דגש מיוחד למידת הדאגה לרווחתו של המטופל, שכן הם מרוכזים במתן מענה רפואי ומקצועי. על כן, אחד מתפקידי האחיות הוותיקות הוא להוות חלופה בעניין זה (Choi, 2014).

אחיות ותיקות ועתירות ניסיון עשויות להתמנות לתפקידי ניהול והובלת צוותים סיעודיים. תפקיד ניהולי זה חיוני להפיכת המערכת הרפואית לטובה יותר. אחיות במשרות ניהוליות חייבות להיות אחראיות על תחומן תוך שהן עובדות בשיתוף-פעולה עם אנשי מקצוע אחרים, וזאת בכדי להשיג את המטרה המשותפת שהיא שיפור מערכת הבריאות. סביבה של שיתוף פעולה רפואי, לצד סביבה פוליטית ועסקנית, מחייבת את האחיות בתפקידים הללו להתבלט ולהציג את עמדתה של המערכת הסיעודית כחלק מהמערך הרפואי (McNamara, 2011).

בעידן הנוכחי הלך והתפתח לו תפקיד בעולם הסיעוד של מעין אח או אחות מומחים בעל ידע מתקדם בתחום מסויים. תפקיד זה נוצר בעקבות דרישות לשינויים בדרכי הטיפול הרפואי ובמשאבי האנוש, וזאת לצד שינויים כלכליים וטכנולוגיים שהשפיעו על התחום. צעד זה הניב מספר